

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 26/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 24 päivänä syyskuuta 2013 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 110/2013 vp).

Lakialoite

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavan aloitteen:

— LA 52/2013 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta (läh. 23.10.2013)

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Leo Parkkonen, valtiovarainministeriö
- energiainsinööri Antti Saastamoinen, Tullihallitus
- veroasiantuntija, VT Mika Jokinen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- johtaja Timo Sipilä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- yhteiskuntasuhdepäällikkö Seppo Loikkanen, Neste Oil Oyj
- ekonomisti Helena Pentti, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- johtaja Anna Lundén, Suomen Yrittäjät ry
- ekonomisti Mikael Kirkko-Jaakkola, Veronmaksajain Keskusliitto.

Kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Akava ry
- maa- ja metsätalousministeriö
- työ- ja elinkeinoministeriö
- VTT.

HALLITUKSEN ESITYS JA LAKIALOITE

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia, sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia ja maataloudessa

käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annettua lakia.

Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen verotaulukkoa muutettaisiin siten, että fossiilisen moottoribensiinin hiilidioksidiveroa korotettaisiin 2,25 senttiä litralta

ja fossiilisen dieselöljyn hiilidioksidiveroa 2,71 senttiä litralta. Korotuksen suuruus olisi noin viisi prosenttia. Korotukset perustuisivat siihen, että veron laskentaperusteena oleva hiilidioksiditonin arvo nostettaisiin nykyisestä 50 eurosta 58 euroon. Verotuoton arvioidaan kasvavan vuositasona noin 115 miljoonaa euroa. Lisäksi laissa määriteltäisiin omaksi tuotelaaduksi uusi biopolttoaine, raskaan kaluston dieselmootoreissa käytettävä etanoli, jonka energiasisältöveron taso määriteltäisiin dieselöljyn verotasosta laskeen. Lisäksi polttoaineveron palautusmenettelyä selkeytettäisiin hallinnollisen työn vähentämiseksi.

Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen verotaulukkoa 2 muutettaisiin siten, että sähköveroluokan I energiaveroa korotettaisiin 0,2 sentillä kilowattitunnilta. Korotus koskisi kotitalouksia, palveluelinkeinoja ja julkista sektoria. Korotuksen suuruus olisi noin 12 prosenttia. Vuotuisen verotuoton arvioidaan kasvavan noin 80 miljoonaa euroa. Lisäksi lakiin tehtäisiin eräitä teknisiä tarkennuksia ja menettelyllisiä yksinkertaistuksia.

Maataloudessa käytettyjen eräiden energia- tuotteiden valmisteveron palautuksesta annettua lakia muutettaisiin siten, että kevyestä polttoöljystä, biopolttoöljystä ja raskaasta polttoöljystä maksettava palautus rajattaisiin koskemaan

energiasisältöveron osuutta sen suuruusena kuin siitä säädetään nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa. Polttoaineiden energia- ja hiilidioksidiveron suhteellisten osuuksien muuttumisen takia palautuksen vuotuinen määrä alenisi noin kolmella miljoonalla eurolla. Palautusta maksettaisiin kevyestä polttoöljystä ja biopolttoöljystä 6,65 senttiä litralta ja raskaasta polttoöljystä 7,59 senttiä kilogrammalta. Sähköstä palautettavaa veroa korotettaisiin sähköveroon tehtävää korotusta vastaavasti 1,2 senttiin kilowattitunnilta kasvihuoneviljelijöiden ja muiden maatalousyrittäjien yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi. Palautuksen vuotuinen määrä kasvaisi sähköveron osalta noin kaksi miljoonaa euroa.

Esitys liittyy valtion vuoden 2014 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2014 alusta.

Lakialoite

LA 52/2013 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että kivihiilen hiilidioksidiveroa korotetaan 6,99 euroa/tonni, jolloin kivihiilen vero olisi 139,70 euroa/tonni.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muutettuna.

Muutos koskee täsmennystä, jota valtiovarainministeriö on ehdottanut esityksen antamisen jälkeen ja joka perustuu yleisestä ryhmäpoikkeuksesta annetun komission asetuksen N:o 800/2008 eli ns. *ryhmäpoikkeusasetuksen* soveltamisedellytyksiin. Muutosehdotusta on perusteltu erikseen jäljempänä. Valiokunta puoltaa muutoin esityksen hyväksymistä sellaisenaan.

Energiaverojen korotukset

Esityksen fiskaalisesti merkittävimmät ehdotukset liittyvät veronkorotuksiin, jotka koskevat liikennepolttoaineita sekä veroluokan I sähköä, so. muuta kuin teollisuudessa ja ammattimaisessa kasvihuoneviljelyssä käytettävää sähköä. Korotusten on arvioitu lisäävän valtion vuosittaisia verotuloja noin 190 milj. euroa, kun muutosten vaikutukset näkyvät täysimääräisesti vuodesta 2015. Ensi vuoden tuottoarvion oletetaan olevan hieman tätä pienempi verokertymien ajoituksen ja verosuunnittelun vuoksi.

Valiokunta pitää ehdotuksia perusteltuina ja kannattaa niitä. Liikennepolttoaineiden veronkorotus perustuu hallitusohjelmaan, jossa yhteensä 10 prosentin suuruiset korotukset on sovittu toteutettaviksi kahdessa vaiheessa. Puolet tästä on toteutettu vuoden 2012 alusta, ja jälkimmäinen korotus on siis tarkoitus toteuttaa ensi vuoden alusta. Siitä, samoin kuin veroluokan I sähköveron korotuksesta on sovittu kevään kehyspäätöksen yhteydessä. Ehdotukset kuuluvat siis osana niihin välittömiin sopeutustoimiin, joihin hallitus on päättänyt ryhtyä valtion talouden tasapainottamiseksi.

Esitetyt liikennepolttoaineiden korotukset ovat valiokunnan mielestä yleisesti hallittavia ja ympäristöperusteisesti oikein suunnattuja. Ne nostaisivat fossiilisen moottoribensiinin *hiilidioksidiveroa* 2,25 ja fossiilisen dieselöljyn *hiilidioksidiveroa* 2,71 senttiä litralta. Toisaalta, muutos ns. *ensimmäisen sukupolven biopolttoaineiden* hiilidioksidiverossa olisi näitä pienempi. Lisäksi, koska *toisen sukupolven biopolttoaineista* ei peritä hiilidioksidiveroa lainkaan, niiden verotaso säilyisi ennallaan. Veromallin toinen osa, polttoaineen energiasisällön perusteella määräytyvä *energiasisältövero* jäisi kaikkien polttoainelaatujen osalta ennalleen.

Esitys tukee siis johdonmukaisesti ympäristöperusteisen energiaverotuksen ohjausvaikutusta ja parantaa kestävyyskriteerit täyttävien biopolttoaineiden kilpailukykyä fossiilisiin polttoaineisiin nähden. Tämä on tärkeää niin päästötavoitteiden¹ kuin vaihtoehtoisia tuotteita kehittävien yritysten toimintaedellytysten kannalta.

Korotukset merkitsisivät käytännössä hallituksen esityksen perustelujen mukaan sitä, että bensiinikäyttöisen henkilöauton keskimääräiset vuotuiset polttoainekustannukset nousisivat enimmillään noin 35 euroa ja dieselautolla 36 euroa. Arvio on tehty 17 000 kilometrin vuotuisen ajojen perusteella ja siihen on sisällytetty

myös arvonlisäveron vaikutus. Kuorma-auton polttoainekustannusten lisäys olisi vastaavasti 100 000 kilometrin ajosuoritteella 1 040 euroa vuodessa.

Myös ehdotettu sähköveron korotus 0,2 senttiä kilowattitunnilta on valiokunnan mielestä hallittavissa, vaikka se vastaa noin 12 prosentin nousua 1,69 sentistä 1,89 senttiin kilowattitunnilta. Jos vuotuinen kulutus kerrostalohuoneistossa on esimerkiksi 2 000 kilowattituntia, korotus nostaisi sähkölaskua noin viisi euroa vuodessa. Vastaavasti sähkölämmitteisen omakotitalon vuotuiset sähkökustannukset nousisivat noin 50 euroa, kun sähkön kulutukseksi arvioidaan 20 000 kilowattituntia vuodessa.

Koska korotusehdotus kohdistuu vain veroluokan I sähköön, veroluokkien välinen ero kasvaisi 1,20 senttiin kilowattitunnilta. Teollisuuden saama verotuki kasvaisi esityksen mukaan vastaavasti nykyisestä 376 milj. eurosta 456 milj. euroon².

Muut ehdotukset

Esitys sisältää veronkorotusehdotusten lisäksi kaksi yritysten ja viranomaisten hallinnollista taakkaa keventävää menettelyuudistusta, joista toinen liittyy polttoaineveron palautuksiin ja toinen mahdollisuuteen oikaista oma-aloitteisesti sähköveroilmoituksessa olleita virheitä. Lisäksi siinä täsmennetään eräitä määritelmiä ja määritellään uusi tuote, etanolidiesel, jonka energiasisältöveron taso määräytyisi dieselöljyn verotason perusteella.

Kaikki nämä ehdotukset ovat mitä kannatettavimpia. Ne yksinkertaistavat verotusmenettelyä, selkiinnyttävät säännöksiä ja helpottavat kaikkien osapuolten työtä. Lisäksi itsenäinen tuoteasema takaa etanolidieselille oikean, dieselpolttoainetta korvaavien biopolttoaineiden verotason. Tällä on merkitystä, jotta alkoholidiesel voidaan saada kaupalliseen käyttöön lähivuosina, niin kuin on kaavailtu. Sillä voitaisiin

¹ Liikenne kuuluu päästökaupan ulkopuolisiin aloihin, joille on asetettu EU:n ilmastotavoitteista johdettu kansallinen tavoite vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 16 prosenttia vuoden 2005 tasosta vuoteen 2020 mennessä.

² Sen lisäksi verotukea myönnetään energiantensiiviselle teollisuudelle ns. *energiaveroleikkurin* avulla. Siitä koituvan verotuen määräksi on arvioitu nykytasolla noin 250 milj. euroa vuodessa.

korvata hyötyliikenteessä käytettyä fossiilista dieseliä, biodieseliä ja parafiinista dieseliä. Käyttö kohdistuisi aluksi bussi- ja jakeluliikenteeseen mutta myöhemmin se voisi laajeta myös muuhun raskaaseen liikenteeseen. Tämä tukisi osaltaan ympäristötavoitteita. Lisäksi se keventäisi veronkorotuksista aiheutuvaa rasitetta kuljetusalalle.

Valiokunnalla ei ole huomautettavaa esitykseen myöskään siltä osin kuin se koskee maataloudelle palautettavan sähköveron määrän korotusta 0,2 sentillä kilowattitunnilta. Se on suora seuraus sähköveron korotuksesta ja perustuu siihen, että maatalousalaa on kohdeltava *maatalouden suuntaviivojen*³ perusteella yhdenmukaisesti. Lisäksi on lainsäädäntöteknisesti tarkoituksenmukaista kytkeä kevyttä ja raskasta polttoöljyä sekä biopolttoöljyä koskeva palautus suoraan polttoaineiden energiasisältöveroon nykyisten senttimääraisten tasojen sijasta. Valiokunta pitää ympäristösyistä perusteltuna sitä päätöstä, joka on tehty jo aiemmin ja jolla hiili-dioksidiveron osuutta koskevasta palautuksesta on luovuttu⁴.

Ryhmäpoikkeusasetuksen edellyttämä täsmennys

Suomessa on käytössä useita energiaverodirektiivin⁵ sallimia veronalennuksia. Näitä ovat mm. edellä mainitut teollisuuden alennettu sähköverotaso ja energiaintensiivisen teollisuuden veronpalautus sekä lisäksi mm. yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa käytettyjen polttoaineiden hiili-dioksidiveron puolitus. Edellytyksenä on kuitenkin aina, että verotaso täyttää

energiaverodirektiivin edellyttämän vähimmäisverotason.

Koska kysymys on valtioneudesta, tukitoimet on ilmoitettava komissiolle. Tähän liittyvää ennakollista menettelyä voidaan yksinkertaistaa eräissä tapauksissa ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla, ja näin on tehty myös Suomessa. Silloin on riittävää, kun tuesta ilmoitetaan vuosittain jälkikäteen komissiolle.

Ryhmäpoikkeusasetus edellyttää kuitenkin, että tukiohjelmissa on suljettu pois mahdollisuus myöntää valtiontukea vaikeuksissa oleville yrityksille ja yrityksille, joita koskee komission päätökseen perustuva valtiontuen perintämääräys. Tällainen kieltä puuttuu sekä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetusta laista (*polttoaineverolaki*) että sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetusta laista (*sähköverolaki*). Vaikka ryhmäpoikkeusasetus on suoraan sovellettavaa oikeutta, mainittu kieltä on syytä lisätä molempiin lakeihin selvyiden vuoksi.

Valiokunta ehdottaa, että polttoaineverolakiin lisätään uusi 14 a §. Siinä todettaisiin, että lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua veronalennusta ei sovelleta yritykseen, joka on tiettyjen tukimuotojen toteamisesta yhteismarkkinoille soveltuviksi perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EY) N:o 800/2008 (*yleinen ryhmäpoikkeusasetus*) 1 artiklan 6 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla tavalla taloudellisissa vaikeuksissa tai jota koskee mainitun artiklan 6 kohdan a alakohdassa tarkoitettu Euroopan komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on julistettu sääntöjen vastaiseksi ja yhteismarkkinoille soveltumattomaksi.

Vastaavasti sähköverolakiin tulisi lisätä uusi 26 a §. Sen mukaan lain 4 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua veronalennusta ja 8 a §:ssä tarkoitettua veronpalautusta ei sovelleta yritykseen, joka on tiettyjen tukimuotojen toteamis-

³ Maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevat suuntaviivat vuosiksi 2007—2013 (2006/C 319/01).

⁴ Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelman mukaan maatalouden energiaveronpalautusta muutetaan siten, että energiaverotuksen ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyvä ympäristöohjaus ulottuu jatkossa myös maataloussektoriin (CO₂-päästöt). Muutos toteutettiin hallituksen esityksessä HE 53/2011 vp. Lainmuutoksen (1445/2011) voimaantuloa lykättiin vuoden 2014 alkuun osana työmarkkinoiden raamisopimusta.

⁵ Energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta annettu neuvoston direktiivi 2003/96/EY.

ta yhteismarkkinoille soveltuviksi perustamis-
sopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisesti an-
netun komission asetuksen (EY) N:o 800/2008
(yleinen ryhmäpoikkeusasetus) 1 artiklan 6 koh-
dan c alakohdassa tarkoitettulla tavalla taloudel-
lisissa vaikeuksissa tai jota koskee mainitun
artiklan 6 kohdan a alakohdassa tarkoitettu
Euroopan komission aikaisempaan päätökseen
perustuva maksamaton perintämääräys, jossa
tuki on julistettu sääntöjen vastaiseksi ja yhteis-
markkinoille soveltumattomaksi.

Lakialoite

Valiokunta ehdottaa, että lakialoite hylätään.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvalio-
kunta ehdottaa,

*että 3. lakiehdotus hyväksytään muutta-
mattomana,*

*että 1. ja 2. lakiehdotus hyväksytään
muutettuina ja*

että lakialoite LA 52/2013 vp hylätään.

1.

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 9 a §:n
5 momentti ja liite,
sellaisina kuin ne ovat, 9 a §:n 5 momentti laissa 1399/2010 ja liite laissa 611/2012, ja
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1399/2010 ja 395/2013, uusi 13 a kohta ja 9 a §:ään,
sellaisena kuin se on laissa 1399/2010, uusi 5 momentti, jolloin muutettu 5 momentti siirtyy 6 mo-
mentiksi sekä uusi 14 a § seuraavasti:

2 ja 9 a §
(Kuten HE)

14 a § (Uusi)

Lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua veron-
alennusta ei sovelleta yritykseen, joka on tietty-
jen tukimuotojen toteamisesta yhteismarkkinoil-
le soveltuviksi perustamisopimuksen 87 ja 88
artiklan mukaisesti annetun komission asetuk-
sen (EY) N:o 800/2008 (yleinen ryhmäpoik-
keusasetus) 1 artiklan 6 kohdan c alakohdassa

tarkoitettulla tavalla taloudellisissa vaikeusis-
sa tai jota koskee mainitun artiklan 6 kohdan a
alakohdassa tarkoitettu Euroopan komission ai-
kaisempaan päätökseen perustuva maksamaton
perintämääräys, jossa tuki on julistettu sääntö-
jen vastaiseksi ja yhteismarkkinoille soveltumat-
tomaksi.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

2.

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 2 §:n 2 kohdan b alakohta, 5 §:n 2 momentin 2 kohta, 6 §:n 2 momentti ja liitteen verotaulukko 2, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 2 kohdan b alakohta ja 5 §:n 2 momentin 2 kohta laissa 1400/2010, 6 §:n 2 momentti laissa 1058/2006 sekä liitteen verotaulukko 2 laissa 612/2012, ja
lisätään uusi 26 a § seuraavasti:

2, 5 ja 6 §
(Kuten HE)

26 a § (Uusi)

Lain 4 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua veronalennusta ja 8 a §:ssä tarkoitettua veronpalautusta ei sovelleta yritykseen, joka on tiettyjen tukimuotojen toteamisesta yhteismarkkinoille soveltuviksi perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EY) N:o 800/2008 (yleinen ryhmäpoik-

keusasetus) 1 artiklan 6 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla tavalla taloudellisissa vaikeuksissa tai jota koskee mainitun artiklan 6 kohdan a alakohdassa tarkoitettu Euroopan komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on julistettu sääntöjen vastaiseksi ja yhteismarkkinoille soveltumattomaksi.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 22 päivänä marraskuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Kimmo Sasi /kok	Heli Paasio /sd
vpj.	Pentti Kettunen /ps	Kari Rajamäki /sd
jäs.	Leena Harkimo /kok	Markku Rossi /kesk
	Pertti Hemmilä /kok	Matti Saarinen /sd
	Jouko Jääskeläinen /kd	Sari Sarkomaa /kok (osittain)
	Timo Kalli /kesk	Kauko Tuupainen /ps
	Sampsa Kataja /kok	Kari Uotila /vas
	Anneli Kiljunen /sd	Ville Vähämäki /ps
	Esko Kiviranta /kesk	vjäs. Riitta Myller /sd.
	Mika Lintilä /kesk	

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.

VASTALAUSE 1

Perustelut

Hallituksen esityksessä energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi esitetään korotettavaksi muun muassa polttoaineveroja sekä sähkön verotusta.

Perussuomalaisten mielestä energiapolitiikan järjeistämisen pitää olla tehtävälisan kärjessä, kun etsimme ratkaisuja vientiteollisuutemme kilpailukykyongelmaan. Johdonmukainen, kohtuuhintaiseen energiaan tähtäävä energiapolitiikka tukee työllisyyttä, talouskasvua, kilpailukykyä sekä ostovoimaa ja edistää sosiaalista oikeudenmukaisuutta.

Suomen energiaintensiivinen teollisuus on kärsinyt hallituksen energiaveronkorotuksista mittavan vahingon kilpailukykyynsä. Alhainen energian hinta on myös kansainvälisissä tutkimuksissa havaittu tärkeäksi syyksi investoida maahan. Suomen kilpailukykyä on jo kuritettu niin sanotun rikkidirektiivin käyttönotolla, ja heti perään hallitus aikoo säätää windfall-veron sekä nostaa sähkön verotusta. Nämä toimet ovat ristiriidassa hallitusohjelman kanssa, jossa luvataan kohentaa teollisuuden toimintaedellytyksiä.

Tasaveroluonteisten energiaverojen korotukset rokottavat valtiovarainministeriön omienkin laskelmien mukaan pienituloisia jopa arvonlisäverotuksen korotusta pahemmin. Kataisen ja Kiviniemen hallitusten toteuttamat veronkorotukset ovat johtaneet siihen, että myös Suomesta löytyy enenevässä määrin niin sanottuja energiaköyhiä eli henkilöitä, joille tuottaa vaikeuksia suoriutua lämmitykseen ja sähkönkulutukseen liittyvistä kustannuksista. Suomessa energiaköyhyys uhkaa ennen kaikkea taajama-alueen ulkopuolella asuvia yksinhuoltajia sekä eläkeläisiä, joiden energiakulut saattavat ylittää jopa 20 % käytettävissä olevista tuloista.

Perussuomalaisen energiapolitiikan keskeinen tavoite on kotimaisen energian aseman parantaminen suhteessa tuontienergiaan. Hallituksen harkitsematon päätös leikata kotimaisen bioenergian, kuten turpeen ja puuenergian, tukia on johtanut siihen, että kivihiili on ohittanut puun kilpailukyvyyn lauhdesähkön tuotannossa. Useat energiayhtiöt ovatkin korvanneet kotimaisen bioenergian kivihieillä. Hallituksen epäonnistuneesta ja hallitusohjelman vastaisesta energiapolitiikasta kärsii sekä talous että ympäristö. Nämä lakimuutosesitykset ovat omiaan vauhdittamaan tätä epäedullista kehitystä. Perussuomalaiset haluavat muistuttaa, että jopa hallituksen riveistä on julkisuudessa luvattu arvioida energiaverotuksen painotuksia uudelleen.

Negatiivisen kehityksen kääntämiseksi tulisi turpeen verotuki ja metsähakkeen tuki palauttaa vuoden 2012 tasolle. Konsulttiyritys Pöyryn laskelmien mukaan tällä päätöksellä työllisyys paransi 850 henkilötyövuotta, hiilidioksidipäästöt laskisivat 1,5 miljoonaa tonnia vuodessa ja vaihtotaseemme paransi yli 50 miljoonalla eurolla.

Kotimaisen energian aseman parantaminen vaatii myös muutoksia energiapolitiikan byrokratiaan. Esimerkiksi pitkään byrokratian ratissa olleet uusien turvesoiden luvat on pikaisesti hyväksyttävä. Lisäksi hajautetun energiantuotannon käytännön ja lainsäädännölliset esteet on purettava.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että 1.—3. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Vastalauseen muutosehdotukset).

Vastalauseen muutosehdotukset

1.

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 9 a §:n 5 momentti ja liite,
sellaisina kuin ne ovat, 9 a §:n 5 momentti laissa 1399/2010 ja liite laissa 611/2012, ja
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1399/2010 ja 395/2013, uusi 13 a kohta ja 9 a §:ään,
sellaisena kuin se on laissa 1399/2010, uusi 5 momentti, jolloin muutettu 5 momentti siirtyy 6 momentiksi sekä uusi 14 a §, seuraavasti:

2, 9 a ja 14 a §
(Kuten VaVM)

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

Liite

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuote-ryhmä	Energiasisältövero	Hiilidioksidivero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Moottoribensiini snt/l	10	50,36	14,00	0,68	65,04
Pienmoottoribensiini snt/l	11	30,36	14,00	0,68	45,04
Bioetanol i snt/l	20	33,05	9,19	0,68	42,92
Bioetanol i R snt/l	21	33,05	4,59	0,68	38,32
Bioetanol i T snt/l	22	33,05	0,00	0,68	33,73
MTBE snt/l	23	40,91	11,37	0,68	52,96
MTBE R snt/l	24	40,91	10,12	0,68	51,71
MTBE T snt/l	25	40,91	8,87	0,68	50,46
TAME snt/l	26	44,06	12,25	0,68	56,99
TAME R snt/l	27	44,06	11,14	0,68	55,88
TAME T snt/l	28	44,06	10,04	0,68	54,78
ETBE snt/l	29	42,49	11,81	0,68	54,98
ETBE R snt/l	30	42,49	9,62	0,68	52,79
ETBE T snt/l	31	42,49	7,44	0,68	50,61
TAAE snt/l	32	45,64	12,68	0,68	59,00
TAAE R snt/l	33	45,64	10,85	0,68	57,17
TAAE T snt/l	34	45,64	9,01	0,68	55,33
Biobensiini snt/l	38	50,36	14,00	0,68	65,04
Biobensiini R snt/l	39	50,36	7,00	0,68	58,04
Biobensiini T snt/l	40	50,36	0,00	0,68	51,04
Etanol i diesel snt/l	47	13,97	10,90	0,35	25,22

Etanolidiesel snt/l R	48	13,97	5,99	0,35	20,31
Etanolidiesel snt/l T	49	13,97	1,07	0,35	15,39
Dieselöljy snt/l	50	30,70	15,90	0,35	46,95
Dieselöljy para snt/l	51	24,00	15,01	0,35	39,36
Biodieselöljy snt/l	52	28,14	14,57	0,35	43,06
Biodieselöljy R snt/l	53	28,14	7,29	0,35	35,78
Biodieselöljy T snt/l	54	28,14	0,00	0,35	28,49
Biodieselöljy P snt/l	55	24,00	15,01	0,35	39,36
Biodieselöljy P R snt/l	56	24,00	7,51	0,35	31,86
Biodieselöljy P T snt/l	57	24,00	0,00	0,35	24,35
Kevyt polttoöljy snt/l	60	9,30	9,34	0,35	18,99
Kevyt polttoöljy rikitön snt/l	61	6,65	9,34	0,35	16,34
Biopolttoöljy snt/l	62	6,65	9,34	0,35	16,34
Biopolttoöljy R snt/l	63	6,65	4,67	0,35	11,67
Biopolttoöljy T snt/l	64	6,65	0,00	0,35	7,00
Raskas polttoöljy snt/kg	71	7,59	11,34	0,28	19,21
Lentopetroli snt/l	81	54,76	15,28	0,35	70,39
Lentobensiini snt/l	91	49,88	13,56	0,68	64,12
Metanoli snt/l	100	25,18	7,00	0,68	32,86
Metanoli R snt/l	101	25,18	3,50	0,68	29,36
Metanoli T snt/l	102	25,18	0,00	0,68	25,86

2.

Laki**sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 2 §:n 2 kohdan b alakohta, 5 §:n 2 momentin 2 kohta, 6 §:n 2 momentti ja liitteen verotaulukko 2, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 2 kohdan b alakohta ja 5 §:n 2 momentin 2 kohta laissa 1400/2010, 6 §:n 2 momentti laissa 1058/2006 sekä liitteen verotaulukko 2 laissa 612/2012, ja *lisätään* uusi 26 a § seuraavasti:

2, 5, 6 ja 26 a §
 (Kuten VaVM)

Voimaantulosäännös
 (Kuten VaVM)

VEROTAULUKKO 2

Tuote	Tuote-ryhmä	Energia-vero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Sähkö snt/kWh				
— veroluokka I	1	1,59	0,013	1,603
— veroluokka II	2	0,49	0,013	0,503
Mäntyöljy snt/kg	3	19,21	0	19,21
Polttoturve euroa/MWh	4	1,90 (poist.)	0	1,90
		(Poist.)		

3.

Laki

maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 1 ja 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) 1 §:n 3 momentti ja 4 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 3 momentti laissa 1403/2010 ja 4 § laissa 1445/2011, seuraavasti:

1 §
(Kuten VaVM)

4 §

Veronpalautuksen määrä

Hakijalle palautetaan valmisteveroa verovuoden aikana maataloudessa käytetystä, Suomessa verotetusta kevyestä polttoöljystä, raskaasta polttoöljystä ja biopolttoöljystä sen mukaan kuin rikittömän kevyen polttoöljyn, ras-

kaan polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisältöverosta säädetään nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994). Sähköstä palautetaan veroa 1,1 senttiä kilowattitunnilta. Palautusta maksetaan polttoöljyn tai sähkön kulutusajankohtana voimassa olevan palautusmäärän mukaisena.

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

Helsingissä 22 päivänä marraskuuta 2013

Pentti Kettunen /ps
Kauko Tuupainen /ps
Ville Vähämäki /ps

VASTALAUSE 2

Perustelut

Eduskunta hyväksyi puulla tuotetulle sähkölle ns. muuttuvahintaisen tuotantotuen osana viime vaalikaudella valmisteltua suurta energiapaketia. Lain tarkoituksena on varmistaa energian tuottajalle puusta kilpailukykyinen hinta sen tärkeimpään kilpailijaan, turpeeseen, verrattuna.

Lain mukaan päästöoikeuden hinnan perusteella muuttuvaa tuotantotukea voitiin maksaa enimmillään 18 euroa/MWh, kun kolmen kuukauden päästöoikeuden markkinahinnan keskiarvo on enintään 10 euroa/tonni. Tuen määrä laskee asteittain päästöoikeuden hinnan noustessa niin, että tuki loppui päästöoikeuden hinnan yltäessä 23 euroon/tonni.

Uudistus johti käytännössä toivottuun kehitykseen. Puun ja turpeen yhteisseoksen kilpailukyky parani tuntuvasti kivihiileen nähden. Kivihiilen käyttö supistui vuonna 2012 merkittävästi.

Talouden taantumien ja laman seurauksena päästöoikeuksien hinnat ovat kuitenkin olleet reippaassa laskussa. Tuorein hintataso on enää muutama euro/MWh. Jo pelkästään tämän muutoksen seurauksena kivihiilen kilpailukyky on parantunut erittäin merkittävästi.

Kotimaisten bioenergiavaihtoehtojen kilpailuaseman muutokseen oli perusteltua reagoida. Pääministeri Kataisen hallitus reagoi kuitenkin turpeeseen nähden täysin päinvastaisesti. Hallitus on vuoden 2014 alusta lukien kiristänyt turpeen verotusta merkittävästi eli 2,9 eurosta/MWh 4,9 euroon/MWh ja aikoo kiristää sitä lisää vuoden 2015 alusta lukien 5,9 euroon/MWh. Turpeen veron noustessa puun muuttuvahintaista tukea lasketaan vastaavassa suhteessa, jotta turpeen ja puun keskinäinen kilpailukyky säilyisi ennallaan. Enimmillään leikkaus on 18 eurosta/MWh aina 13 euroon/MWh.

Näiden Kataisen hallituksen tekemien ratkaisujen lopputulos on, että puuta ja turvetta käyttävien energiayhtiöiden raaka-ainevertailussa puun ja turpeen yhteisseoksen hinta nousee erit-

täin merkittävästi juuri silloin, kun kivihiilen hinta on romahtanut. Tämä on johtanut siihen, että useat suomalaiset energialaitokset, jotka jo ennättivät vähentää kivihiilen käyttöä, ovat palanneet sen käyttöön. Monissa laitoksissa ollaan valmistautumassa sen käyttöön. Suomi on siirtymässä kohti hiilenmustaa energiapolitiikkaa. Suomi iskee korville kotimaista työtä ja omavaraista energiaa. Puun ja turpeen vero- ja tukikohtelu on täysin nurinkurinen ja väärä.

Kivihiilen kulutus on kasvanut vuoden 2013 aikana hurjat 47 prosenttia. Suomi on myös kunnostautunut uusien innovatiivisten kuljetusreittien kehittämisessä suorastaan historiallisella tavalla. Ensimmäinen kaupallinen alus ylitti Luoteisväylän eli Pohjois-Kanadasta Eurooppaa kohti tuovat merialueet kuluneena syksynä. Kivihiihellä lastatun laivan määränäänä Kanadan Vancouverista lähteneellä MV Nordic Orionilla häämötti kaukainen Suomen Pori.

Energian tuonti- ja vientitulojen erotus on tällä hetkellä noin 7 mrd. euroa vuodessa. Suomen alijäämäinen kauppatase kääntyisi kokonaisuudessaan ylijäämäiseksi, jos "energiakauppatase" saataisiin palautumaan edes 2000-luvun alkuvuosien tasolle, jolloin vaje energian osalta oli noin kolme miljardia euroa. Sillä, käytämmekö kotimaista vai ulkomaista energiaa, on erittäin suuri kansantaloudellinen merkitys. Kataisen hallitus on tehnyt selkeän arvovalinnan, jossa sen kummemmin kotimainen työllisyys kuin globaali ilmastokaan ei ole ollut voittavassa korissa.

Keskusta on aiemmin esittänyt kansanedustaja Mauri Pekkarisen tekemässä lakialoitteessa (LA 30/2013 vp), että vuoden 2013 alusta voimassa olleet turpeen verotuksen kiristämiskäytännöt ja puun syöttötariffin eli muuttuvahintaisen tuotantotuen ehdot on palautettava lain muutosta edeltävälle tasolle. Muutos vähentäisi valtion verotulokertymää noin 50 miljoonaa euroa.

Kivihiilen veron korottaminen

Keskusta rahoittaisi turpeen veron kevennyksen ja puun syöttötariffin korottamisen osin kiristämällä puolestaan kivihiilen veroa. Parantamalla kotimaisten vaihtoehtojen kilpailukykyä ja heikentämällä samanaikaisesti maailmalta tuotavan kivihiilen kilpailukykyä voidaan saavuttaa toivottu lopputulos, jossa kotimainen energiantuotanto ohittaa kilpailukyvyltään kivihiilen. Näin toimimalla parannetaan sekä vaihtotasetta että kotimaista työllisyyttä.

Kivihiilen verotaso on parhaillaan 132,71 euroa/tonni sisältäen huoltovarmuusmaksun. Tilastokeskuksen energiatilastojen mukaan kivihiilen kulutus vuonna 2012 oli 3 554 000 tonnia. Mikäli kivihiilen kulutus olisi vuonna 2014 samalla tasolla kuin se oli vuonna 2012, saavutettaisiin noin 25 miljoonan euron lisäverokertymä, kun kivihiilen vero nostettaisiin tasolle 139,7 euroa/tonni. Tällä kivihiilen veronkiristyksellä voitaisiin rahoittaa noin puolet kansanedustaja Mauri Pekkarisen aiemman lakialoitteen kustannuksista.

Maatalouden polttoaineiden veronpalautuksen rajoittaminen energiaverosisältöön

Keskusta ei hyväksy hallituksen linjaa, jonka mukaisesti hallitus kohdistaa maaseudun väestölle, viljelijöille ja metsänomistajille valtiontalouden vyönkiristykset moninkertaisina. Hallitus on kurittanut alkutuotannon kannattavuutta kaikissa tekemissään talousratkaisuisissa: ensimmäisessä kehysratkaisussaan, valtion talousarviossa vuodelle 2012, "raamitupo"-ratkaisussaan, valtion talousarviossa vuodelle 2013, valtiontalouden kehyksissä vuosille 2013—2016 sekä talousarvioesityksessään vuodelle 2014. Kaikkiin suomalaisiin kohdistuvien leikkausten, veron- ja maksujenkorotusten lisäksi hallitus kohdistaa jälleen suoria leikkauksia maa- ja metsätaloustuottajille.

Talousarvioesityksessä vuodelle 2014 esitetyt leikkaukset ovat ristiriidassa hallituksen ohjelman kanssa. Esitykseen sisältyvät leikkaukset vaarantavat suomalaisen ruuan tuotannon kannattavuuden, Suomen huoltovarmuuden yllä-

pitämisen ja sitoumukset uusiutuvan energian lisäämiseen.

Hallitusohjelmassa on sitouduttu esimerkiksi eduskunnan hyväksymän Suomen kansallisen ruokastrategian toteuttamiseen. Tavoitteena on kaksinkertaistaa Suomen elintarviketalouden arvo vuoteen 2030 mennessä. Tästä huolimatta hallitus oleellisesti heikentää kotimaisen ruoantuotannon edellytyksiä kohdistamalla maataloutteen merkittävät leikkaukset ja kustannusten korotukset.

Alkutuotannon kannattavuutta heikentävien suorien leikkausten lisäksi talousarvioesitys sisältää useita toimenpiteitä, jotka tulevat oleellisesti kasvattamaan viljelijöiden ja metsänomistajien kustannus- ja verotaakkaa. Kotimaisiin, uusiutuviin raaka-aineisiin perustuvan biotalouden edellytyksiä pitää vahvistaa leikkausten sijaan. Kotimaisen ruoan, puutuotteiden ja uusiutuvan energian, biotalouden, vihreällä kasvulla vahvistetaan kansantaloutta, työllisyyttä ja vaihtotasetta ja osaltaan turvataan näin myös valtiontaloudelle elintärkeän Suomen AAA-luotto-
luokituksen säilymistä.

Keskusta ei pidä hyväksyttävänä hallituksen esitystä rajoittaa maatalouden polttoaineiden valmisteveron palautusta energiasisältöveroon. Toteutuessaan tämä esitys tulisi lisäämään maatalouden verorasitusta arviolta kolmella miljoonalla eurolla. Kataisen hallitus on politiikallaan muutoinkin ajanut maa- ja metsätalouden ahdistukseen. Tämä olisi jälleen yksi konkreettinen toimenpide, joilla Kataisen hallitus on toimikautensa aikana heikentänyt maatalouden harjoittajien asemaa Suomessa.

Polttoaineveron palautusjärjestelmä raskaalle liikenteelle

Hallituksen päätös korottaa nestemäisten polttoaineiden verotusta dieselöljyn osalta 2,71 senttiä litralta tulee tarkoittamaan kuorma-autoa kohden laskettuna noin 1 000 euron vuotuista lisäkustannusta 100 000 kilometrin ajosuoritteella. Kokonaisuudessaan hallituksen esitys lisää maanteiden tavaraliikenteen kustannuksia lähes 30 miljoonalla eurolla vuodessa. Logistiikkaan

kohdistuva veronkorotus tulee entisestään heikentämään suomalaisen teollisuuden kilpailukykyä. Samalla veronkiristys parantaa ulkomaisten kuljetusyrittäjien kilpailuasetelmaa.

Hallituksen on syytä ryhtyä tilanteen korjaamiseksi korjaaviin toimenpiteisiin ja aloittaa polttoaineveron palautusjärjestelmän valmistelu. Polttoaineveron palautusjärjestelmä tulee saattaa pikaisesti eduskunnan käsiteltäväksi. EU-säädösten estämättä olisi Suomella mahdollisuus ottaa käyttöön palautusjärjestelmä, joka olisi suuruudeltaan noin 5 senttiä/litra. Polttoaineveron palautusjärjestelmän avulla olisi näin ollen mahdollisuus alentaa suomalaisten yritysten kuljetuskustannuksia kokonaisuudessaan noin 50 miljoonalla eurolla.

Hallituksen olisi myös selvitettävä raskaan liikenteen tienkäyttömaksujen käyttöönottamista. Näin saataisiin myös ulkomainen kuljetus-

kalusto kattamaan Suomen tieverkon rahoittamista. Yksi vaihtoehto olisi Vinjet-järjestelmä, jossa tienkäyttömaksu perustuisi aikaan. Suomalaisille yrityksille näitä tienkäyttömaksuja tulee korvata polttoaineveron palautusjärjestelmän avulla.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että 1. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisena,

että 2. ja 3. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Vastalauseen muutosehdotukset) ja

että hyväksytään yksi lausuma (Vastalauseen lausumaehdotus).

Vastalauseen muutosehdotukset

2.

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 2 §:n 2 kohdan b alakohta, 5 §:n 2 momentin 2 kohta, 6 §:n 2 momentti ja liitteen verotaulukko 1 ja 2, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 2 kohdan b alakohta ja 5 §:n 2 momentin 2 kohta laissa 1400/2010, 6 §:n 2 momentti laissa 1058/2006 sekä liitteen verotaulukko 1 ja 2 laissa 612/2012, ja *lisätään* uusi 26 a § seuraavasti:

2, 5, 6 ja 26 a §
 (Kuten HE)

—————
 Voimaantulosäännös
 (Kuten HE)

Liite

VEROTAULUKKO 1 (Uusi)

Tuote	Tuote-ryhmä	Energia-sisältö-vero	Hiilidioksi-divero	Huolto-varmuus-maksu	Yhteensä
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	1	47,10	91,42	1,18	139,70
Maakaasu, euroa/MWh	2	6,65*	6,93	0,084	13,664

*Maakaasun energiasisältövero on 4,45 euroa/MWh 1.1.2013—31.12.2014.

VEROTAULUKKO 2

Tuote	Tuote-ryhmä	Energia-vero	Huolto-varmuus-maksu	Yhteensä
Sähkö snt/kWh				
— veroluokka I	1	1,89	0,013	1,903
— veroluokka II	2	0,69	0,013	0,703
Mäntyöljy snt/kg	3	19,21	0	19,21
Polttoturpe euroa/MWh	4	3,90*	0	3,90

*Polttoturpeen vero on 2,90 euroa/MWh 1.1.2014—31.12.2015

3.

Laki**maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 1 ja 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) 1 §:n 3 momentti ja 4 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 3 momentti laissa 1403/2010 ja 4 § laissa 1445/2011, seuraavasti:

1 §
 (Kuten VaVM)

4 §

Veronpalautuksen määrä

Hakijalle palautetaan valmisteveroa verovuoden aikana maataloudessa käytetystä, *nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994) tarkoitetusta* Suomessa verotetusta kevyestä polttoöljystä *13,20 senttiä lit-*

ralta, raskaasta polttoöljystä 14,85 senttiä kilogrammalta ja biopolttoöljystä 9,20 senttiä litralta sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitetusta verotetusta sähköstä 1,20 senttiä kilowattitunnilta. Valmisteveroa palautetaan kuitenkin enintään polttoaineesta maksetun valmisteveron määrä.

Voimaantulosäännös
 (Kuten VaVM)

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus aloittaa raskaan liikenteen polttoaine-

veron palautusjärjestelmän valmistelun ja tuo sen viipymättä eduskunnan käsiteltäväksi.

Helsingissä 22 päivänä marraskuuta 2013

Timo Kalli /kesk
 Mika Lintilä /kesk

Esko Kiviranta /kesk
 Markku Rossi /kesk